

«Պորհուրդը երկարորէն դադուեց հրացանաձգութիւնը, թալանը և կոտորածը կանգնեցնելու խնդրով: Չնայած հաշտութեան կնքման և յայտարարման, հրացանաձգութիւնը շարունակուեւ է և թալանը ստանում ահաւոր չափեր: Դրութիւնը չափազանց վտանգաւոր կերպարանք կը ստանայ, եթէ Պորհուրդը գործ չդնի հերոսական ջանքեր՝ թալանի և հրացանաձգութեան առաջն առնելու համար: Որոշեց հրացանադարի անել այն բոլոր զինուորներին, որոնք, հակառակ բոլոր նախազգուշացումներին, կը շարունակեն դադուել թալանով կամ հրացանաձգութեամբ: Որոշեց կուրն վերջ դնելու համար յանձնարարել նախազահին և Համադասպին դնելու առաջաւոր դիրքերը և անմիջապէս աղդելու զինուորներն վրա, որ դադարեցնեն կրակը, եթէ նոյնիսկ թուրքերի կողմից հաստ ու կենտ հրացանաձգութիւն չկան: Որոշեց հրատարակել մի կոչ, որով Ազդ. Պորհուրդը հրաւիրում էր հայ թաղամասերում ապրող բոլոր քաղաքացիներին ամենախիստ կարգապահութեան՝ սպառնալով ամենածանր պատասխանատուութեան ենթարկել զանցառուներին: Որոշեց կարգը պահպանելու համար քաղաքի հայկական մասի վրա նշանակել մի ընդհանուր հսկիչ, այդ պաշտօնը յանձնեց Լ. Քալանթարեանին, իսկ վերջինիս հրաժարելուց յետոյ՝ Գ. Բալայեանին: Այդ նպատակով նշանակեցին հայկական բոլոր թաղամասերի վրա ևս յատուկ հսկիչներ»:

Բազուի Ազդ. Պորհուրդի նախազահը և Համադասպը ամբողջ գիշերը դադուած էին Պորհուրդի որոշումներն իրագործելով — դադարեցնել անիշխանութիւնը, կռիւը և հրդեհը: Ի մի կենտրոնացեցին Բազուում գտնուած Հ. Յ. Գաշնակցութեան լաւագոյն մարտիկները՝ թուով մի քանի հարիւր հոգի. Համադասպի զօրամասից առնեցին մի քանի վստահելի և կարգապահութեան ենթարկուած վաշտեր: Գիշերը ժամը 4-ին այդ զօրամասերը բռնելու էին այն սահմանագիծը, ուր կռիւ էր տեղի ունենում խորհրդային իշխանութեան և Մուսալաթի միջև: Այդ գործերը թոյլ չպիտի տային զինուած մարդկանց մի մասից միւս մասը անցնելու. թրջական մասից եղած հրացանաձգութեան չափի պատասխանէր:

Այդպէս էլ արեց: Հայկական զօրամասերը բռնեցին գիշերը կռուող երկու կողմերի միջև: Այս դրութիւնը տեւեց գիշերուայ ժամը 4-ից մինչեւ 21 մարտի ցերեկայ ժամը 12-ը:

Երբ երկու կողմերը վերջ տւին հրացանաձգութեան, թրջական մասը ամբողջապէս ծածկուած էր ծխով. աստիճանաբար սկսեցին դուրս գալ կանայք, երեխաներ, երիտասարդներ, պառաններ՝ իւրաքանչիւրը ձեռքին բռնած փայտի կտոր՝ վրան սպիտակ լաթ՝ ի նշան հաշտութեան: Այսպիսով, թրջական համարեա ամբողջ մասը դուրս եկաւ և յայտնեց իր հնազանդութիւնը: Հայ զինուորները շարժեցին նրանց ընդառաջ, խառնեցին իրար, և մի օր առաջաւոր հրացանաձգութեան տեղ այժմ լսուեւ էր լաց ու հառաչ, արցունք ու համբոյր:

Այսպիսով, վերջ ստացաւ մի քանի օր տեւող մղձաւանջը, և քաղաքը խաղաղեց:

Այս կռիւներում, թուրքերի զնդակով, սպանեց Լ. Աթարէզեանը, որ, իբրեւ անդամ Ազդ. Պորհուրդի պատուիրակութեան, գնում էր թրջական թաղը՝ բանակցելու համար: Լ. Աթարէզեանի մահով Բազուի Բանուորական